

Mottak av forskere gjennom Scholars at Risk (SAR)

HVL sitt engasjement i Scholars at Risk (SAR)

HVL har siden 2017 vært medlem av det internasjonale nettverket Scholars at Risk (SAR), samt den norske seksjonen SAR Norway. Nettverket har som hovedoppgave å gi forfulgte forskere et midlertidig fristed ved en vertsinstitusjon utenfor hjemlandet, slik at de kan fortsette sitt akademiske arbeid i trygge omgivelser.

Gjennom SAR-programmet viser HVL sitt engasjement for akademisk solidaritet og menneskerettigheter, og bidrar til å skape et inkluderende og trygt forskningsmiljø. HVL legger til rette for at forskeren kan gjenoppta sitt arbeid, bygge nettverk og få tilgang til faglige ressurser, noe som kan være avgjørende for forskerens videre karriere og livssituasjon.

Rektor har vedtatt at HVL skal tilby gjesteopphold for én SAR-forsker om gangen.

Ved HVL har prorektor for forskning det overordnede strategiske ansvaret for SAR-arbeidet. Den operative oppfølgingen ivaretas av en egen SAR-arbeidsgruppe, som består av representanter fra hvert fakultet, HR-avdelingen og Avdeling for forskning, internasjonalisering og innovasjon.

SAR-arbeidsgruppen vurderer søknader fra truede forskere og tar deretter kontakt med det fakultetet som har mest relevant faglig tilknytning, for å avklare om de har mulighet til å ta imot forskeren. Gruppen har også et særskilt ansvar for å sikre at forskere som tas opp i ordningen, får nødvendig sosial, praktisk og faglig støtte både i oppstartsfasen og gjennom hele oppholdet ved HVL. Videre koordinerer gruppen tiltak og fungerer som et bindeledd mellom forskeren, fakultetene og støttefunksjoner, slik at integreringen i det akademiske og sosiale miljøet blir best mulig.

SAR arbeidsgruppe ved HVL

- Dhayalan Velauthapillai, FTMS
- Veronika Trengereid FTMS
- Kjellrun Hiis Hauge, FLKI
- Graziella Van den Bergh, FHS
- Ragnhild Bruvik Berg, HR
- Torunn Stornes Kittelsen, AFII (institusjonskontakt)

Formål med SAR-oppholdet

Formålet med SAR-oppholdet er å gi forskere mulighet til å fortsette sitt arbeid i trygge omgivelser. Selv om det er ønskelig med en faglig match mellom forskeren og instituttet, er dette ikke et krav. Det viktigste er å styrke forskerens muligheter for videre arbeid. Dette arbeidet er viktig for å beskytte akademisk frihet og sikre at kunnskap og forskning ikke går tapt som følge av trusler, forfølgelse eller konflikt. Ved å tilby trygge omgivelser for videre forskning bidrar HVL til å bevare viktige stemmer og perspektiver i det globale akademiske fellesskapet.

Oppholdet ved HVL varer i to år. Etter endt opphold kan forskeren enten få tilbud om videre opphold ved andre institusjoner i Norge, motta bistand fra SAR International til å fortsette karrieren i et annet land, søke asyl, eller returnere til hjemlandet dersom situasjonen tillater det.

Rekrutteringsprosess og vurdering

SAR-arbeidsgruppen ved HVL vurderer kandidater foreslått av SAR International, og kontakter aktuelle institutter for å avklare muligheten for vertskap. Instituttet mottar forskerens CV, beskyttelsesbehov og familiesituasjon. Dersom instituttet ønsker å gå videre tilrettelegger HR for et intervju.

Instituttleder tar den endelige beslutningen om å være vertskap basert på instituttets kapasitet og ressurser. I de fleste tilfellene er det viktig at avgjørelsen tas raskt, da forskeren ofte vurderes av flere institusjoner samtidig. SAR International informerer i tilfelle om det er behov for en effektiv prosess.

Ansettelse og arbeidskontrakt

HR representanten i SAR-arbeidsgruppen administrerer intervjuet og ansettelsesprosessen. SAR-forskeren tilbys en toårskontrakt, slik at hen får tid til å etablere seg både faglig og sosialt, og til å videreutvikle arbeid sitt. Lønnsnivået fastsettes med utgangspunkt i forskerens kvalifikasjoner og familiesituasjon.

Ansettelsen skjer normalt som midlertidig forsker i henhold til statsansattloven § 9 (1) bokstav a. SAR International holdes orientert om prosessen, via SAR institusjonskontakt, og har bedt om at instituttet først etablere direkte kontakt med forskeren etter at kontrakten er signert.

Immigrasjon og mottak av ny SAR forsker

SAR-forskeren søker opphold i Norge som faglært arbeidstaker, og må selv søke om visum og innreisetillatelse. HVL kan bistå med betaling av søknadsgebyret, og leier midlertidig bolig i inntil tre måneder for å støtte forskerens etablering i Norge.

Instituttet har et særskilt ansvar for å sikre både faglig og sosial inkludering av nye SAR-forskere. Det forventes at instituttet legger til rette for et godt første møte, hvor forskeren ønskes hjertelig velkommen til HVL. Dette innebærer at det gis en introduksjon til instituttets arbeidsmiljø, rutiner og sosiale møteplasser.

For å støtte forskeren i overgangen til en ny arbeidshverdag og et nytt miljø, skal instituttleder oppnevne en mentor. Mentoren bør være en faglig ansatt ved instituttet og fungere som en støtteperson gjennom hele oppholdet. Rollen innebærer å bidra til faglig veiledning, introdusere forskeren for relevante nettverk og møteplasser, og være en samtalepartner i spørsmål knyttet til både arbeidshverdagen og det å etablere seg i en ny kontekst. Mentoren har en viktig funksjon i å sikre at forskeren får en god start og opplever tilhørighet ved institusjonen.

Det ønskes også at instituttet legger til rette for sosiale aktiviteter og arenaer hvor forskeren kan bli kjent med kolleger. Målet er at forskeren skal føle seg inkludert, sett og ivaretatt – både faglig og sosialt – fra første dag.

For å styrke relasjonen og sikre god oppfølging inviterer prorektor for forskning SAR-forskeren, instituttleder og eventuelt andre til et møte i løpet av det første halvåret. Hensikten med møtet er å bli bedre kjent med forskeren og få innsikt i planene for oppholdet.

Økonomiske rammer

Lønn- og driftsmidler finansieres sentralt og overføres til instituttet ved kontraktsinngåelse. Det anbefales at det opprettes et eget prosjekt for SAR forskeren. Driftsmidler dekker midlertidig bolig ved ankomst, reiser, seminarer, publisering m.m.

Videre karriere og oppfølging

Medarbeidersamtaler kan benyttes som et verktøy for karriereplanlegging og for å støtte SAR-forskeren i å vurdere videre muligheter etter oppholdet. Det er svært viktig at forskeren starter jobbsøking tidlig.

I enkelte tilfeller lykkes ikke forskeren med å finne ny jobb innenfor oppholdets varighet. Dersom ny jobb ikke er på plass ved oppholdets slutt, kontakter SAR institusjonskontakten andre institusjoner i Norge og SAR International for videre muligheter.

Hensyn til personlig beskyttelse

Noen forskere kan ha behov for anonymitet, for eksempel skjult telefonnummer og adresse. HVL skal vise hensyn og tilrettelegge for diskresjon i dialog med forskeren og SAR International. Dette kan inkludere begrenset synlighet i kommunikasjonskanaler og tilpasninger i administrative rutiner.

Medlemskap i Forskerforbundet

SAR-forskere ved HVL kan søke om gratis medlemskap i Forskerforbundet ved å kontakte dem direkte og oppgi at de er en del av SAR-ordningen.